

Grote brand Dorpsstraat 14: Hoe ik als Officier van Dienst deze brand heb ervaren

Door Martin Monsbrouwer

In de nacht van dinsdag op woensdag 15 november jl. werd ik om vijf minuten over twaalf als ovd gealarmeerd. Nog in mijn eerste slaap gewekt, dus ik word een beetje duf wakker. Op mijn pager staat aangegeven "binnenbrand Dorpsstraat 14".

Eerste gedachte die bij mij opkomt is, dat een brand in het oude Dorp wel eens groter zou kunnen zijn, dan "normaal". Na telefonisch contact met de alarmcentrale blijkt er rook uit het dak van een kantoorpand te komen.

Ondanks dat ik weet waar het huisnummer zich ongeveer in de Dorpsstraat bevindt, heb ik de brandkranenkaart gepakt en ben gaan rijden. Tijdens het rijden wordt middelbrand gegeven. Okee, serieus dus en mijn eerste gedachte wordt bewaarheid. Van afstand zie ik nog geen grote rookwolken of vlammen.

Middelbrand

Nadat ik de Dorpsstraat ben ingereeden, zie ik iets voor het pand de hoogwerker staan, waarachter de TS Stadshart staat opgesteld die bezig is de waterwinning op te bouwen. Voorbij het pand staat de TS Oosterheem.

Het is een makelaarskantoor op de begane grond en erboven is een zolderverdieping. Via de voordeur liggen twee hogedruk stralen naar binnen. Links uit de hoek van het dak komen kleine vlammen. Het pand staat zeker met flinke afstand aan drie zijden vrij en aan de linkerkant is het min of meer vrijstaand door een poort.

Inmiddels heeft bevelvoerder Duncan een verkenning aan zij- en achterkant uitgevoerd en komt naar mij toe. Volgens hem zijn twee

ploegen van de eerste TS naar binnen en is bevelvoerder Peter mee naar binnen.

Op het moment dat we samen overleggen wie wat doet, beginnen plotseling de branddelen van het plafond op de begane grond in te storten, komen brandende delen naar beneden en breidt de brand zich naar beneden uit. Gelijktijdig wordt door

wordt aan zijkant en indien mogelijk achterzijde ingezet. TS Oosterheem zal voorzijde en indien nodig de linkerzijde voor hun rekening nemen. Inmiddels is met de politie de afzetting afgesproken. Ook wordt besloten de naar aanzien vijf woningen tegenover de brand te ontruimen. Er wordt Grip 1 afgekonddigd.

Reden is evacuatie van bewoners en mogelijk inzet van andere diensten. Later blijken maar twee bewoners uit de woningen te komen en deze worden ter plaatse opgevangen.

Duncan en mij aan alle mensen in het pand doorgegeven, dat de brand zich uitbreidt en iedereen uit het pand moet komen.

Als alle mensen buiten het pand staan wordt besloten de brand alleen vanaf buiten de bestrijden en over te schakelen naar lagedruk. De hoogwerker probeert met een straal de vlammen in het dak te smoren; voeding hoogwerker moet nog worden uitgevoerd. TS Stadshart

Grote brand

De brand begint op de begane grond en in het dak groter te worden. Omdat er inmiddels twee TS-en op dezelfde waterleiding hun water betrekken, is aanvullend materieel noodzakelijk. Om aan de rechterzijde de brand halverwege te kunnen stoppen, wordt geprobeerd via een dakkapel water op de zolder te krijgen. Dit wordt ook aan de voorzijde geprobeerd. Stenen uit

bestrating worden gebruikt om ruiten mee in te gooien.

Ondanks dat de makelaar aanwezig is en de sleutels ter beschikking stelt, kunnen we de nooduitgang op de eerste verdieping aan de achterzijde niet open krijgen. In de veronderstelling, dat een dergelijk oud pand behoorlijk brandbaar is, wordt grote brand gegeven.

Om het plaatsen van de pomp en toevoer van water te regelen, wordt de derde TS hiervoor ingezet. Vooraf heb ik besloten, dat in de Dorpsstraat richting Vlamingstraat voor het museum meer ruimte is. De pomp wordt ook op een wetring aan die kant ingezet. Allereerst gaat de pomp de hoogwerker voeden. De derde TS (Leidschenveen) komt toch via de oostelijke zijde de Dorpsstraat in rijden. Ik geef bevelvoerder Marcel mijn stadsplattegrond met daarop de route getekend voor het omrijden.

"Het is best wel druk in je eentje" is in die periode wel van toepassing. Later zijn de commandohaakarmbak, de verbindingscommandowagen en de uitgifteverzorging ook voor het museum geplaatst.

Aan de andere zijde staat een ambulance stand-by en komt de adembeschermingsaanvulling.

Gaslek en brand

Doordat de brand op de begane grond ook de meterkast bij de voordeur in brand zet, ontstaat er een gasbrand. Eneco elektra en gas wordt gewaarschuwd. Laten branden is de opdracht, maar door water dat vanaf de zolder naar beneden loopt, dooft de gasvlam en lekt gas weg. Na overleg met de adviseur gevaarlijke stoffen en metingen wordt gekeken of het gas in de meterkast kan worden afgesloten. Op het moment dat er wordt gekeken, ontsteekt het gas. Gelukkig geen persoonlijke ongevallen. Besloten wordt om het gas te verdunnen door via de voordeur een straatwaterkanon

in te zetten; helaas komt de straal niet tot de achterdeur en wordt er veel water in het pand gepompt.

Doordat gas zich ophoopt in het pand en het daardoor niet kunnen inzetten van brandweermensen in het pand, wordt de blussing zeer vertraagd.

Het aan de buitenzijde in de straat afsluiten van de gasleiding duurt lang en stuit op allerlei problemen. Door herbestrating van de Dorpsstraat zit boven de gasleiding een betonlaag; een bij de gevel van het kantoor gegraven gat loopt zo snel vol met water vanuit het pand, dat een pompje geen droge werkplek kan geven.

Besloten wordt alsnog met enige voorzorgen de leiding in de meterkast af te dichten. Toen dit voor elkaar was, werd het waterkanon opgeruimd en kon tot afblussen worden overgegaan.

Opschaling en verzorging

De functie commandant van dienst wordt door Jack Ruibing uitgevoerd. Met het verzoek van de RAC korpsalarm voor Zoetermeer te maken stemt hij in, wat later resulteert in een bezette TS in ons verzorgingsgebied. Verder zijn de burgemeester, de OvD politie, OvD geneeskundig, Officier ondersteuning brandweer (OOB), de plaatsvervangend regionaal commandant en de regionale persvoorlichter aanwezig. De OOB wordt ingezet als tweede OvD aan de achterzijde van het pand. Later blijkt door de beperkte omvang van de brand deze inzet minder noodzakelijk te zijn en neemt hij mij waar tijdens mijn afwezigheid voor het overleg in het commandoteam. Normaal zal de OOB de CvD assisteren.

Nadat eerst door ons korps zelfstandig koffie is aangevoerd en dit voertuig als uitgiftepunt is aangesteld, zijn later door het cateringbedrijf van de politie broodjes e.d. aangevoerd. Om verzorging snel ter plaatse

te krijgen wordt door politie of brandweer het transport verzorgd. Doordat na de zomervakantie het aangepaste regionale alarmeringschema is ingevoerd, wordt niet meer automatisch bij grote brand een HV gealarmeerd. Deze is later opgevraagd en werd door Leidschendam-Voorburg geleverd. Gereedschap van de HV is ingezet om de nooduitgang op de eerste verdieping open te krijgen. Verder is, om aan de achterzijde de brand in de zolderkap te blussen, de ladderwagen van Escamp ingezet. De derde TS is lange tijd standby gehouden en tegen de ochtend ingezet voor aflossing van de TS Oosterheem.

Afronding inzet

De brand in de zolderkap is eigenlijk niet groot geworden omdat de zolder weinig brandbare materialen bevatte en snel de noodzakelijke inzet is gedaan. Doordat het lang duurde voordat het gaslek was gedicht en het brandje in het dak klein bleef, moest zelfs worden gestopt met blussen. Het afblussen heeft uiteindelijk maar kort geduurd.

Op een bepaald moment heb ik, maar mogelijk ook anderen, het gevoel gehad, dat er veel inzet van mens en materieel is geweest en het uiteindelijk om een niet al te grote brand ging. Doordat het ging om een pand in het oude stadsdeel, besloten is tot defensief optreden, er voor extra waterwinning gezorgd moest worden en de gaslekkage ontstond, ben ik nog steeds van mening dat we het goed hebben gedaan.

Bij het afschalen en opruimen wordt duidelijk dat de kap geheel is verbrand en op de begane grond grote brand- en waterschade is ontstaan. De elektriciteit van een groot aantal bedrijven en woningen van de even huisnummering is afgesloten c.q. defect en de Dorpsstraat vanaf de Leidsewallenwetering tot aan het parkeerterrein bij het museum wordt

afgesloten voor het verkeer. Het zal nog even duren voordat het kantoor weer bruikbaar is. Ik ruk om ruimkwart over vijf weer in en breng nog wat achtergelaten materiaal naar Oosterheem en ben om kwart voor zes weer thuis. Overdag is nog tweemaal de inzet van de hoogwerker en een TS nodig geweest om kleine “nabranders” op moeilijk te bereiken plaatsen te blussen. Ook is in de loop van de dag de aansluiting van de bedrijven en woningen weer gerealiseerd en heeft Bouw- en Woningtoezicht e.e.a. geïnspecteerd. Salvage is begonnen met conditionering van computers, e.d. en een aannemer heeft de eerste verdiepingvloer gestut, het pand afgedicht en bouwhekken rond het pand geplaatst. Hierna is de afsluiting van de Dorpsstraat opgeheven.

Evaluatie

Omdat het een inzet betrof waarbij de commandovoering regionaal is opgenomen en regionaal materieel en manschappen zijn ingezet, is naar mijn mening terecht een evaluatie gehouden met alle leidinggevend van de brandweer. De CvD, dit keer uit Zoetermeer, heeft ook bij de evaluatie de leiding genomen. Bij het afschalen na de brand is aan alle andere diensten gevraagd of er nog

aandachtspunten voor een volgende keer waren. Die diensten waren tevreden over het verloop. Bij de evaluatie is een aantal zaken voor iedereen duidelijker geworden. Zo is de makelaar door zijn particuliere alarmcentrale gebeld met de mededeling dat er een inbraakmelding direct gevolgd door een brandmelding uit zijn kantoor kwam. Om die reden was hij ter plaatse en heeft hij de deuren geopend. Jack was officieel CvD2 en zou eigenlijk naar het RCC moeten. Na onderling overleg met de CvD1 is Jack, om onnodig heen en weer rijden te voorkomen, naar de brand gegaan. Het korpsalarm heeft nogal wat teweeg gebracht. Mensen werden, door het niet opkomen van een bevelvoerder, telefonisch benaderd. De schrik om ‘s nachts gebeld te worden is groot. Eerste logistiek werd verzorgd door achtergebleven manschap. Prima gewerkt.

Leerpunten

- Ten aanzien van het korpsalarm voor restdekking van het verzorgingsgebied moet er duidelijkheid komen. De regionale afspraak is, dat de restdekking door de regiokorpsen wordt vervuld.

Regionaal moeten deze afspraken nogmaals worden bekeken op haalbaarheid.

- Het rechtstreeks voeden van redvoertuigen door een pompunit levert problemen qua drukregeling op. Regionaal is afgesproken dit altijd via een TS uit te voeren. Voor een aantal mensen is dit onbekend.
- Meerdere mensen met oranje OvD-jassen geeft verwarring.
- De gaslekage, de gevaren bij deze inzet veroorzaakt door het gaslek en daardoor de vertraging in de blussing, waren niet bij alle manschappen bekend. Dit moet door alle bevelvoerenden goed worden gecommuniceerd.
- Buiten de commandohaakarmbak was er geen centraal punt voor leidinggevend voor “motorkapoverleg”. Nu werd dit overal even gedaan. Het OvD-voertuig kon door de beperkte ruimte hiervoor niet worden gebruikt.
- Eneco werd werk opgedragen, waarna niemand direct dit begeleidde. De indruk ontstond, dat ze niet snel genoeg acties uitvoerden. Wijs de opdracht direct aan een bevelvoerder, o.d. toe, zodat de voortgang continue wordt gestuurd.
- Uitgifteplaats verzorging niet direct bij de commandohaakarmbak plaatsen. Dit kan onrust rond commandovoering geven. Bij deze inzet is het goed uitgevoerd.

De leerpunten zullen in het RcvD/CvD- en RCRN-overleg worden besproken. Ook is het belangrijk bepaalde leerpunten in MapII oefeningen te bespreken.